

Kartbilaga tillhörande beslut om dispens för nedtagning av träd inom nya Resecentrum, Västerås

Bilaga 2
521-5719-18
522-432-19

0 50 100 200 Meters

A horizontal scale bar with vertical tick marks. The numbers 0, 50, 100, and 200 are placed above the bar, with 'Meters' at the end. The bar is divided into segments corresponding to these measurements.

Västerås stad

stadsbyggnadsforvaltningen@vasteras.se

Elektronisk delgivning

Dispens för nedtagning av alléträd samt träd med mistel inom område där nya Resecentrum ska byggas i Västerås

Beslut

Biotopskydd (521-5719-2018)

Länsstyrelsen meddelar, med stöd av 7 kap. 11 § miljöbalken och 5 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., Västerås stad dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att fälla 84 alléträd inom det område där det nya Resecentrum ska byggas i enlighet med ansökan och följande villkor.

Villkor

1. Dispensen gäller under förutsättning att detaljplanen för nya Resecentrum vunnit laga kraft och verkställandet påbörjats inom 2 år därefter.
2. Inom område A på bilaga 2 får 67 alléträd fällas inom 2 år efter att etapp 1 påbörjats.
3. Inom område B på bilaga 2 får 17 alléträd fällas inom 2 år efter att etapp 2 påbörjats.
4. De alléträd som lämnas, 5 oxlar längs Sigurdsгатan och 14 lindar längs Södra Ringvägen, samt deras rotskyddszon ska skyddas mot all påverkan som kan skada träden under byggarbetet, t ex grenbrott, fläxskador, marktryck eller ändrade dräneringsförhållanden.
5. Innan träden fälls ska det säkerställas att det inte finns något aktivt fågelbo/bohål eller några fladdermöss i träden. Om fladdermöss upptäcks ska Länsstyrelsen kontaktas via naturvard.vastmanland@lansstyrelsen.se för samråd om ytterligare försiktighetsåtgärder.
6. Som kompensation ska 32 nya alléträd, varav minst 18 även är mistelvänliga träd, vara planterade inom område A inom 5 år efter att etapp 1 är påbörjad. Träden ska vara av samma trädslag som ett eller flera av de alléträd som avverkats.
7. Som kompensation ska 52 nya alléträd, varav minst 9 även är mistelvänliga träd, vara planterade på annan plats inom Västerås tätort inom 1 år efter att träd avverkats i enlighet med villkor 2 och 3 i detta beslut. Om träden planteras i en befintlig allé ska de vara av samma trädslag som i den befintliga allén. Platserna för samtliga träd ska mätas in med gps och markeras på en karta, som ska delges Länsstyrelsen via naturvard.vastmanland@lansstyrelsen.se senast 3 veckor efter att planteringen färdigställts. Av dokumentationen ska även framgå trädslag på respektive plats.
8. De nya träden ska ha en minsta stamomkrets på åtta centimeter, mätt på en höjd av cirka en meter ovanför markytan. Träden ska skötas så att de är livskraftiga i minst fem år efter att plantering har skett. Om något av de nya träden skulle dö eller kraftigt försvagas under denna tidsperiod ska de ersättas med nytt träd.
9. Personer som på ert uppdrag utför åtgärder inom området ska vara informerade om villkor i detta beslut.

Artskydd (522-432-2019)

Länsstyrelsen meddelar, med stöd av 15 § artskyddsförordningen, Västerås stad dispens att fälla 34 träd med mistel, inom det område där det nya Resecentrum ska byggas i enlighet med ansökan och följande villkor.

Villkor

1. Villkor 1, 4, 5, 8 och 9 enligt beslut ovan (biotoppsydd) gäller även detta beslut. Dessutom gäller nedanstående villkor.
2. Inom området A på bilaga 2 får 31 träd med mistel fällas inom 2 år efter att etapp 1 påbörjats.
3. Inom område B på bilaga 2 får 3 träd med mistel fällas inom 2 år efter att etapp 2 påbörjats.
4. Som kompensation ska 59 ersättningsträd vara planterade inom område A inom 5 år efter att etapp 1 är påbörjad. Träden ska vara lind, rönn, lönn eller oxel, dvs samma trädslag som något av de mistelträd som avverkats.
5. Som kompensation ska ytterligare 9 ersättningsträd planteras, på annan plats inom Västerås tätort inom 1 år efter att träd avverkats i enlighet med villkor 2 och 3 i detta beslut. Träden ska vara mistelvänliga och ska planteras inom 100 meter från befintliga förekomster av mistel.
6. Ersättningsträden för mistel får även utgöras av ersättningsträd för alléträd och ett och samma träd kan därmed uppfylla villkor i beslut för både artskydd och biotoppsydd.
7. Platserna för samtliga ersättningsträd ska mätas in med gps och markeras på en karta, som ska delges Länsstyrelsen via naturvard.vastmanland@lansstyrelsen.se senast 3 veckor efter att planteringen färdigställts. Av dokumentationen ska även framgå trädslag på respektive plats.

Beskrivning av ärendet

Västerås stad har den 31 oktober 2018 lämnat in en ansökan om dispens från biotoppsyddet och en ansökan om dispens från artskyddslagstiftningen till Länsstyrelsen om att få ta ner ett stort antal alléträd och mistelträd på fastigheterna Stationen 1, Stationen 2, Sigurd 3, del av Västerås 5:1 och Västerås 5:9 inför byggandet av nya Resecentrum.

Syftet med åtgärderna är att möjliggöra för byggnation inom stationsområdet för att utveckla det som ett regionalt resecentrum och stärka möjligheterna för kollektivtrafiken. Spårområdet är i dag också en rörelsebarriär mellan stadsdelar åtskilda av järnvägen. Utvecklingen av stationsområdet syftar därför även till att överbrygga denna barriär och skapa bättre kopplingar för gång- och cykeltrafik

inom Västerås Stad. Byggnationen möjliggör också för att området kan saneras. Marken inom planområdet är förorenad från tidigare industriverksamhet och behov finns för en omfattande sanering. Sammantaget är byggnation av stationsområdet av stort allmänt intresse. I och med att verksamheten inom planområdet är helt knuten till järnvägens dragning finns ingen annan lämplig placering för stationsområdet. Den omfattande saneringen som byggnationen medför är också ett starkt hinder för att naturvärdena kan finnas kvar under byggtiden. Saneringen innebär att alla jordmassor söder om järnvägen kommer bytas och medför att träden på Sigurd 3 och intill Kungsängsvägen inte kommer kunna vara kvar. Träden längs Södra Ringvägen avverkas på grund av stora ytbegränsningar mellan Södra Ringvägen och spårområdet. Här måste angöringsplats för taxi och färdtjänst rymmas. Dessutom måste cykelbron ha plats att återgå till marknivå. Alternativet vore att bron även löpte över Södra Ringvägen. Detta anser dock Västerås Stad vara en sämre lösning då det inkräktar på den mycket värdefulla Vasaparken. Första steget är att bygga det tillfälliga resecentrum som ska fungera under byggandet av det nya Resecentrum. Byggnationsarbetet kommer sedan att genomföras i två etapper. Den första etappen som beräknas påbörjas 2023 omfattar den västra överfarten och kommer att färdigställas innan projektet fortskrider till etapp nr 2 som har beräknad start tidigast år 2030. Träden inom den östra delen av planområdet kommer därför kunna stå kvar tills det att ersättande träd kommit på plats på Sigurdsgatans förlängning. För att kunna åstadkomma utvecklingen av stationsområdet kommer 43 alléträd, 26 mistelträd med sammanlagt 194 mistlar behöva tas bort. Sammanräknat är det 55 träd som antingen är alléträd och/eller mistelträd som måste tas bort. Västerås Stad bedömer inte att mistelpopulationen kommer att påverkas negativt av åtgärderna. Det finns en stark population med mistel i Vasaparken, vid slottet och intill Slottstigen. Inga planer finns att avverka några av träden inom dessa områden. Populationen är därför säkrad under åtminstone en 20 - 30 årsperiod. Återkolonisering ifrån dessa områden till planområdet är därför möjlig.

Dialog i ärendet har pågått regelbundet under 2019-2021, parallellt med att planarbetet för Resecentrum fortskridit. Kompletteringar i ärendet har kommit in vid flera tillfällen och den senaste den 7 februari 2022.

Sammantaget berörs efter justeringar och uppdateringar totalt 84 alléträd och 34 mistelträd som sammantaget hyser uppskattningsvis 197 mistlar. Av dessa träd är 27 träd både alléträd och mistelträd.

Som särskilda skäl för att behöva ta ner träden har angetts att större delen av markytan behöver saneras till följd av höga halter av föroreningar och att det inte går att göra utan att fälla träden. En särskild utredning har tagits fram rörande detta och kommunen har därefter tagit ställning till att det inte finns någon annan rimlig lösning.

Sökanden har också utrett möjligheterna att spara fler träd med mistel i syfte att kunna säkra överlevnad av den lokala populationen, men har landat i att endast ett mistelbärande träd, i en allé med fem oxlar vid Sigurdsgatan kan lämnas orörd.

Sökanden har lämnat in flera förslag på var kompensationsåtgärder genom plantering av allé- respektive mistelträd kan ske, både inom och utanför planområdet.

Länsstyrelsen har besökt området vid flertal tillfällen för att bilda sig en uppfattning om mistelbeståndets storlek och vitalitet. Totalt sett är förekomsten av mistel inom det framtida stationsområdet stark, både utifrån det stora antalet mistlar samt genom att de är spridda på ett stort antal träd. Beståndet måste därför sägas ha en inte oväsentlig betydelse för mistelns utbredning inom Västerås centrala delar. Det kan också fylla en viktig funktion som länk och spridningsväg mellan andra delpopulationer, t ex i Vasaparken och nere i hamnområdet.

Motivering till beslutet

Biotopskydd - Allé

Alléer utgör viktiga restbiotoper i landskapet och är viktiga ledlinjer och refuger för många växt- och djurarter. Det är framför allt de äldre träden i en allé som har höga naturvärden och kan utgöra livsmiljö för rödlistade arter, framför allt lavar och svampar. Träden ger också goda häckningsmöjligheter och viloplats för fladdermöss och hålbyggande fåglar. Alléträd, i synnerhet äldre träd, bör så långt möjligt bevaras och hellre beskäras än fällas om det är nödvändigt ur säkerhetssynpunkt. För att Länsstyrelsen ska kunna meddela dispens måste det finnas särskilda skäl. Länsstyrelsens bedömning är att verksamhetsutövare alltid i första hand ska utreda alternativa lösningar för att uppnå önskad effekt, endast om det inte är möjligt eller om det bedöms orimligt kan dispens meddelas. I detta fall bedömer Länsstyrelsen att det inte finns någon alternativ lösning än att fälla de träd som ansökan omfattar. Det är inte rimligt att flytta hela stationsområdet och det framtida Resecentrum behöver ligga centralt för att kunna utgöra en fungerande knutpunkt för resenärer. Det är inte heller rimligt att avstå ombyggnationen eftersom resandet förväntas öka och stationsområdet redan idag är överbelastat, både när det gäller resenärer och frakt. Det är rimligt att vid en ombyggnation inte bara utöka spårområdet och stationsområdet utan att ta ett större helhetsgrepp om hela de berörda fastigheterna för att hitta en långsiktigt god och hållbar lösning för både människor och miljö. För att möjliggöra en sanering av det berörda området, som är förorenat av tidigare verksamhet, behöver de flesta befintliga alléträden fällas. Kommunen har utrett olika möjligheter för att så långt möjligt spara alléträd. Sammantaget kan med nuvarande lösning 18 alléträd sparas.

Länsstyrelsen bedömer att kommunen utrett frågan tillräckligt och att byggnationen av det nya Resecentrum enligt nuvarande förslag med behov av sanering utgör särskilda skäl att meddela dispens för att ta ner berörda alléträd. För att minimera påverkan ska de tas ner i etapper, så att de som berörs av ett senare byggskede (etapp 2) kan stå kvar så länge som möjligt. De träd som inte ska ersättas inom planområdet ska planteras skyndsamt efter nedtagning.

Artskydd - Mistel

Västerås stad har länets starkaste förekomst av mistel, en art som är nationellt mycket ovanlig och därför fridlyst. Det är därför avgörande för bevarandet av arten att misteln fortsätter att ha gynnsam bevarandestatus och har långsiktigt goda förutsättningar för överlevnad i Västerås tätort och omnejd. Västerås stad har därför ett stort ansvar att förvalta trädskiktet inom staden på ett sådant sätt att misteln har fortsatt god bevarandestatus. För att kunna meddela dispens från artskyddet får det inte finnas någon annan lämplig lösning för att uppnå syftet med en åtgärd och det får inte riskera mistelns bevarandestatus. Byggandet av ett nytt resecentrum berör en stor och livskraftig delpopulation av metapopulationen i Västerås tätort. Nedtagandet av nästan samtliga mistelträd inom ett så stort område är av inte oväsentlig betydelse för mistelns bevarandestatus lokalt inom området och för angränsande populationer av mistel då området sannolikt fungerar som länk mellan dessa. Kommunen har utrett olika möjligheter, men kommit fram till att samtliga mistelträd utom ett, en oxel med två mistlar, måste tas ner för att möjliggöra sanering och därmed byggandet av nya Resecentrum. De har också gjort en uppdaterad inventering som även omfattar angränsande områden inom 200 meter från berört arbetsområde. Angränsande populationen närmare hamnen söderut samt i Vasaparken norrut är stabila och det finns inga planerade åtgärder som riskerar att påverka dessa inom den närmaste framtiden. Västerås stad har också tidigare tagit fram en åtgärdsplan för mistel. Planen syftar till att långsiktigt säkerställa artens fortlevnad i området. I planen anges att det inte bör vara för långa avstånd mellan träd med mistel. Kommunen rekommenderar att avståndet inte bör överstiga 200 meter mellan träden för att säkerställa artens möjlighet till spridning och konstaterar samtidigt att spridning sällan sker mer än 100 meter. Det är därför önskvärt att planera nya träd så nära befintliga mistelträd som möjligt för att gynna spridning.

Länsstyrelsen gör bedömningen att det inte finns någon annan lämplig lösning för att på ett långsiktigt hållbart och ändamålsenligt sätt utveckla stationsområdet. Även om det blir en lokalt stor påverkan på en befintlig population, så bedömer Länsstyrelsen i det här fallet att den långsiktiga bevarandestatusen för mistel i Västerås inte bör påverkas negativt eftersom det finns starka delpopulationer i närområdet och under förutsättning att compensation sker med ett tillräckligt stort antal mistelvänliga träd. Det finns därmed

förutsättningar att meddela dispens och skäl att ställa krav på kompensation. För att minska den påverkan som blir ska fällda träd ersättas med dubbla antalet mistelvänliga träd.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Biotopskydd

Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken får ingen verksamhet eller åtgärd vidtas som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde. Enligt 5 § förordningen om områdesskydd får Länsstyrelsen, med stöd av 7 kap. 11 § pt 2 miljöbalken, ge dispens om det finns särskilda skäl.

I 5 §, första stycket, bilaga 1 förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges definitioner av biotopskyddsområdena. Definitionen för biotopskyddsområdet ”Allé” är följande: Lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd.

Artskydd

Mistel är fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen. Enligt fridlysnings-bestämmelserna är det förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada exemplar av växterna och ta bort eller skada frön eller andra delar.

Enligt 15 § artskyddsförordningen får Länsstyrelsen i det enskilda fallet ge dispens från förbudet om det inte finns någon annan lämplig lösning och dispensen inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Kristina Hanson för frågor på telefon 010-2249267 eller via e-post kristina.hanson@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 5719-2018 (biotopskyddsärende) respektive 432-2019 (artskyddsärende) i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 90 00.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av biträdande avdelningschef Lena Strömvall med naturvårdshandläggare Kristina Hanson som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Naturvårdsverket

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen
2. Kartbilaga

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västmanlands län antingen via e-post; vastmanland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västmanlands län, 721 86 Västerås.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastmanland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 90 00. Ange diarienummer 5719-2018.

Från: Hanson Kristina <Kristina.Hanson@lansstyrelsen.se>
Skickat: den 30 juni 2022 08:53
Till: Stadsbyggnadsförvaltningen myndighetsbrevlåda
Kopia: Blank, Ida; Jasinski, Kristoffer
Ämne: dispens för nedtagning av mistel- och alléträd inför nya Resecentrum
Bifogade filer: Dispens från biotopskydds- och artskyddsbestämmelser för nedtagning av alléträd och träd med mistel där nya resecentrum ska byggas i Västerås(20035259).pdf; Bilaga 2, kartbilaga nya Resecentrum, 521-5719-18(21403541).pdf

Hej!

Jag bifogar Länsstyrelsens beslut om dispens angående nedtagning av alléträd (dnr 521-5719-2018) samt mistelträd (dnr 522-432-2019) inom området för nya Resecentrum i Västerås. Bekräfta med vändande e-post att ni fått del av beslutet.

Hör av er till mig om ni har några funderingar med anledning av beslutet.

Mvh/Kristina

Kristina Hanson

Naturvårdshandläggare/Avdelningen för naturvård

Telefon: 010-224 92 67

E-post: kristina.hanson@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen i Västmanlands län

721 86 Västerås

www.lansstyrelsen.se/vastmanland

För information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se

www.lansstyrelsen.se/dataskydd